

Kapittel 8. Sykepenger

Generelle rundskriv

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: R08-00

Rundskriv til ftrl kap 8: Sykepenger

Generelle vedlegg

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: V1-08-00

Vedlegg 1 til ftrl kap 8: Veileder til utfylling og bruk av sykmeldingsblankett

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: V2-08-09

Vedlegg 2 til ftrl kap 8: Særlig om EØS-avtalen i relasjon til folketrygdloven § 8-9

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: V3-08-00

Vedlegg 3 til ftrl kap 8: Premiesatser for forsikring mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden for små bedrifter

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: V4-08-00

Vedlegg 4 til ftrl kap 8: Premiesatser for tillegg til sykepenger for selvstendig næringsdrivende og forsikring for tilleggssykepenger for frilansere

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: V6-08-00

Vedlegg 6 til ftrl kap 8: Sykepenger under midlertidig opphold i andre EØS-land, folketrygdloven § 8-9 og rådsforordning (EØF) nr. 1408/71 artikkel 22 nr. 1 a) ii)

§ 8-1. Formål

Formålet med sykepenger er å gi kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive medlemmer som er arbeidsuføre på grunn av sykdom eller skade.

§ 8-1 a. Forholdet til bestemmelser om internasjonal trygdekoordinering

Sykepenger er en ytelse ved sykdom etter trygdeforordningen. Bestemmelsene i dette kapitlet skal fravikes i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til relevante bestemmelser i EØS-avtalens hoveddel, trygdeforordningen, gjennomføringsforordningen og bi- og multilaterale trygdeavtaler, se §§ 1-3 a og 1-3 b.

I. Generelle bestemmelser

§ 8-2. Opptjeningstid

For å få rett til sykepenger må medlemmet ha vært i arbeid i minst fire uker umiddelbart før han eller hun ble arbeidsufør (opptjeningstid). Fravær i et arbeidsforhold uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.

Likestilt med forutgående arbeid er tidsrom da medlemmet har mottatt en ytelse til livsopphold etter kapittel 4, 8, 9 eller 14. Foreldrepenger etter kapittel 14 opptjent på grunnlag av arbeidsavklaringspenger etter kapittel 11 likestilles likevel ikke med arbeid. Dersom medlemmet har vært sammenhengende yrkesaktiv (eller mottatt ytelse etter kapittel 8, 9 eller 14) i minst fire uker umiddelbart før uttaket av foreldrepenger starter, kan det likevel gis rett til sykepenger.

Likestilt med forutgående arbeid er også tidsrom da medlemmet har mottatt ytelse i medhold av midlertidig lov om kompensasjonstytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19.

§ 8-3. Tap av pensjonsgivende inntekt og minsteinntekt

Et medlem har rett til sykepenger etter bestemmelsene i dette kapitlet når han eller hun taper pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) på grunn av arbeidsuførhet som nevnt i § 8-4. Det ytes ikke sykepenger til medlem som er fylt 70 år. Medlem mellom 67 og 70 år har en begrenset sykepengerrett, se § 8-51 og § 8-12 fjerde ledd.

Det er et vilkår at inntektsgrunnlaget for sykepenger (sykepengegrunnlaget, se § 8-10) utgjør minst 50 prosent av grunnbeløpet. Denne inntektsgrensen gjelder ikke for sykepenger i arbeidsgiverperioden, se §§ 8-18 og 8-19.

Det ytes ikke sykepenger fra det tidspunktet det er godtgjort at yrkesaktiviteten skulle vært avsluttet fordi vedkommende har trukket seg tilbake fra yrkeslivet.

§ 8-4. Arbeidsuførhet

Sykepenger ytes til den som er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade. Arbeidsuførhet som skyldes sosiale eller økonomiske problemer o.l., gir ikke rett til sykepenger.

I de tilfellene der medlemmet må være borte fra arbeidet, ytes sykepenger også

- a. når vedkommende er innlagt i en godkjent helseinstitusjon,

- b. når vedkommende er under behandling og legen erklærer at behandlingen gjør det nødvendig at vedkommende ikke arbeider,
- c. når vedkommende deltar på et arbeidsrettet tiltak,
- d. når vedkommende på grunn av sykdom, skade eller lyte får tilskott til opplæringstiltak etter § 10-7 tredje ledd,
- e. når vedkommende er til nødvendig kontrollundersøkelse som krever minst 24 timers fravær, reisetid medregnet,
- f. når vedkommende myndighet har nedlagt forbud mot at han eller hun arbeider på grunn av smittefare,
- g. når vedkommende er arbeidsufør som følge av svangerskapsavbrudd,
- h. når vedkommende er arbeidsufør som følge av behandling for barnløshet,
- i. når vedkommende er donor eller er under vurdering som donor,
- j. når vedkommende er arbeidsufør som følge av behandling i forbindelse med sterilisering.

Ved arbeidsuførhet i forbindelse med et kosmetisk inngrep ytes det sykepenger bare hvis inngrepet er medisinsk begrunnet.

§ 8-5. Sykepenger ved friskmelding til arbeidsformidling

Til et medlem som av helsemessige grunner ikke er i stand til å utføre det arbeidet vedkommende hadde på sykmeldingstidspunktet, men som ellers er arbeidsfør, kan det ytes sykepenger i en tidsbegrenset periode på opptil 12 uker.

Det er et vilkår for rett til sykepenger etter denne paragrafen at medlemmet har meldt seg som arbeidssøker hos Arbeids- og velferdsetaten, og at et eventuelt arbeidsforhold har opphørt i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser.

§ 8-6. Gradert sykmelding

Dersom medlemmet delvis kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver eller nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak, skal det ytes graderte sykepenger, jf. § 8-13.

§ 8-7. Dokumentasjon av arbeidsuførhet

For at medlemmet skal få rett til sykepenger, må arbeidsuførheten dokumenteres med legeerklæring. Dette gjelder ikke i arbeidsgiverperioden når arbeidstakeren har rett til å nytte egenmelding, se §§ 8-18, 8-19 og 8-23 til 8-27.

Legeerklæring kan ikke godtas for tidsrom før medlemmet ble undersøkt av lege (sykmeldingstidspunktet). En legeerklæring for tidsrom før medlemmet søkte lege, kan likevel godtas dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

Legeerklæring utstedes etter at legen har foretatt en fysisk undersøkelse av medlemmet. Dersom fysisk undersøkelse samme dag ikke er mulig, kan legen utstede legeerklæring etter e-konsultasjon. Pasienten skal så raskt som mulig bli fysisk undersøkt av legen.

Legen kan også utstede legeerklæring etter e-konsultasjon uten etterfølgende fysisk undersøkelse dersom alle de følgende vilkårene er oppfylt:

- a. pasienten er kjent for legen,
- b. pasientens diagnose er kjent for legen,
- c. legen kan vurdere pasientens arbeidsevne uten fysisk undersøkelse og
- d. legen anser at det er faglig forsvarlig å gjennomføre konsultasjonen som en e-konsultasjon.

Selv om vilkårene i tredje eller fjerde ledd ikke er oppfylt, kan det likevel utstedes sykmelding etter e-konsultasjon dersom legen vurderer at det er overveiende sannsynlig at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom etter smittevernloven § 1-3 første ledd nr. 3, og at fysisk oppmøte vil innebære risiko for smittespredning.

Vurderingen av arbeidsuførheten skal ta utgangspunkt i en funksjonsvurdering. Legen skal alltid vurdere om medlemmet kan være i arbeid eller arbeidsrelatert aktivitet. Legen og annet helsepersonell plikter i samarbeid med arbeidstakeren og eventuelt arbeidsgiveren å gi nærmere vurdering av arbeidstakerens funksjonsevne.

Senest når arbeidsuførheten har vart åtte uker uten at medlemmet er i arbeidsrelatert aktivitet, må det legges fram en legeerklæring. For at medlemmet skal få utbetalt sykepenger fra trygden, må legeerklæringen dokumentere at medisinske grunner er til hinder for at arbeidsrelaterte aktiviteter iverksettes. Erklæringen skal inneholde en redegjørelse for det videre behandlingsopplegget og en vurdering av muligheten for at vedkommende kan gjenoppta det tidligere arbeidet eller ta annet arbeid.

Sykepenger kan likevel utbetales uten slik legeerklæring som nevnt i sjuende ledd

- a. dersom medlemmet er innlagt i helseinstitusjon,
- b. dersom lidelsen er så alvorlig at en ikke kan regne med at medlemmet blir arbeidsfør igjen, eller
- c. dersom medlemmet forventes å bli friskmeldt innen kort tid.

Departementet kan gi forskrifter om unntak fra vilkåret om legeerklæring i første og sjuende ledd for et begrenset tidsrom når arbeidsuførheten dokumenteres med erklæring fra annet helsepersonell.

Departementet kan gi forskrift om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for sykmeldere.

Forskrifter

Forskrift om unntak fra vilkåret om legeerklæring når kiropraktorer og manuellterapeuter dokumenterer arbeidsuførheten med erklæring

Forskrift om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for leger

§ 8-7 a. Oppfølging mv. i regi av Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsetaten skal så tidlig som mulig vurdere om arbeidsrettede tiltak skal prøves dersom dokumenterte bedriftsinterne tiltak ikke fører frem eller medlemmet ikke har et arbeidsforhold.

Senest når arbeidsuførheten har vart i 26 uker, skal Arbeids- og velferdsetaten avholde et dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver, unntatt når et slikt møte antas å være åpenbart unødvendig. Arbeidstaker, arbeidsgiver, sykmelder eller Arbeids- og velferdsetaten kan kreve at det avholdes et slikt møte på et tidligere tidspunkt. Sykmelder eller annet helsepersonell skal delta i dialogmøtet hvis Arbeids- og velferdsetaten mener det er hensiktsmessig. Dersom det foreligger ekstraordinære forhold knyttet til sykmelders arbeidssituasjon, kan sykmelder fritas fra plikten til å delta i dialogmøtet. Arbeids- og velferdsetaten skal sende innkalling til berørte parter før dialogmøtet avholdes. I innkallingen skal det opplyses om arbeidstakers, arbeidsgivers og sykmelders plikter.

Arbeidstaker, arbeidsgiver, sykmelder eller Arbeids- og velferdsetaten kan kreve at det avholdes et nytt dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver. Bestemmelsene i annet ledd tredje til sjette punktum gjelder tilsvarende for et slikt møte.

Senest ved utløpet av sykepengeperioden skal Arbeids- og velferdsetaten igjen vurdere om arbeidsrettede tiltak skal prøves.

Departementet gir forskrifter om tilskudd til tilretteleggingstiltak på arbeidsplassen.

Rundskriv

NAV - Arbeids- og velferdsetaten: R08-07A-FOR

Rundskriv til ftrl § 8-7a: Utfyllende regler - Forskrift om tilskudd til ekspertbistand

Forskrifter

Forskrift om tilskudd til ekspertbistand

§ 8-8. Medlemmets medvirkning

Medlemmet har plikt til å gi opplysninger til arbeidsgiveren og Arbeids- og velferdsetaten om egen funksjonsevne og bidra til at hensiktsmessige tiltak for å tilrettelegge arbeidet og utprøving av funksjonsevnen blir utredet og iverksatt, se også § 21-3. Medlemmet plikter også å medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner og delta i dialogmøter som nevnt i arbeidsmiljøloven § 4-6 og folketrygdloven § 8-7 a.

Medlemmet har plikt til å være i arbeidsrelatert aktivitet, jf. § 8-7 a første ledd og arbeidsmiljøloven § 4-6 første ledd, så tidlig som mulig, og senest innen 8 uker. Dette gjelder ikke når medisinske grunner klart er til hinder for slik aktivitet, eller arbeidsrelaterte aktiviteter ikke kan gjennomføres på arbeidsplassen.

Retten til sykepenger faller bort dersom medlemmet uten rimelig grunn nekter å gi opplysninger eller medvirke til utredning, eller uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering, tilrettelegging av arbeid og arbeidsutprøving eller arbeidsrettede tiltak, se også § 21-8. Det samme gjelder dersom medlemmet uten rimelig grunn unnlater å medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner, unnlater å delta i dialogmøter som nevnt i første ledd, eller unnlater å være i arbeidsrelatert aktivitet som nevnt i andre ledd.

§ 8-9. Oppholdskrav

Det er et vilkår for rett til sykepenger at medlemmet oppholder seg i Norge, i et annet EØS-land eller i et land eller område der trygdeforordningen er gitt anvendelse for vedkommende ved en bi- eller multilateral trygdeavtale som nevnt i § 1-3 b. For et medlem som ikke er EØS-borger, stilles det krav om opphold i Norge, med mindre annet følger av trygdeforordningen, se § 1-3 a, eller en bi- eller multilateral trygdeavtale som nevnt i § 1-3 b.

Sykepenger ytes uten hinder av første ledd under opphold utenfor Norge til

- a. en person som er medlem etter § 2-5, § 2-6 eller § 2-8,
- b. et medlem som er innlagt i helseinstitusjon for norsk offentlig regning, eller som får oppholdet dekket etter avtale med et annet land om trygd.

Et medlem kan også ellers få sykepenger uten hinder av første ledd ved opphold utenfor Norge i inntil fire uker i løpet av en tolv månedersperiode. Det må være avklart med arbeidsgiver og sykmelder at oppholdet ikke vil være til hinder for planlagt aktivitet og behandling. Det er også et vilkår at oppholdet ikke vil hindre Arbeids- og velferdsetatens kontroll og oppfølging. Medlemmet må søke Arbeids- og velferdsetaten om godkjenning av oppholdet.

Når et medlem som arbeider i utlandet, har rett til sykepenger fra trygden, utbetaler arbeidsgiveren sykepengene og får refusjon fra trygden.

§ 8-10. Sykepengegrunnlag

Sykepenger ytes etter et fastsatt sykepengegrunnlag.

Sykepengegrunnlaget pr. år kan ikke overstige seks ganger grunnbeløpet. Har arbeidstakeren flere arbeidsgivere, gjelder begrensningen i arbeidsgiverperioden bare i forhold til den enkelte arbeidsgiver.

Når trygden yter sykepenger, utgjør sykepengegrunnlaget pr. dag 1/260 av sykepengegrunnlaget pr. år.

Bestemmelser om fastsetting av sykepengegrunnlaget står i §§ 8-28 til 8-30 for arbeidstakere, i § 8-35 for selvstendig næringsdrivende, i § 8-38 for frilansere, i §§ 8-40 til 8-43 for medlemmer med kombinerte inntekter, og i § 8-47 for medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid.

§ 8-11. Sykepengedager

Trygden yter sykepenger for alle dagene i uken unntatt lørdag og søndag.

§ 8-12. Antall sykepengedager

Når en arbeidstaker, selvstendig næringsdrivende eller frilanser har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 248 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Når andre medlemmer har mottatt sykepenger fra trygden i

til sammen 250 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Dersom trygden yter sykepenger i de første 16 kalenderdagene, ytes det sykepenger i opptil 260 dager.

Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden i 248, 250 eller 260 sykepengedager. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder der vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første 16 kalenderdagene.

Bestemmelsen i andre ledd gjelder tilsvarende når medlemmet mottar uføretrygd, og vedkommende har vært arbeidsfør med arbeidsinntekt i 26 sammenhengende uker etter at ytelsen begynte å løpe.

Til medlem mellom 67 og 70 år ytes sykepenger fra trygden i 60 sykepengedager, se § 8-51. Bestemmelsen i andre ledd om ny rett til sykepenger gjelder tilsvarende.

§ 8-13. Graderte sykepenger

Dersom medlemmet er delvis arbeidsufør, kan det ytes graderte sykepenger. Det er et vilkår at evnen til å utføre inntektsgivende arbeid er nedsatt med minst 20 prosent.

Sykepengenes størrelse skal beregnes på grunnlag av reduksjon i arbeidstiden og/eller inntektstap.

Departementet gir forskrifter om sykepenger etter denne paragrafen.

§ 8-14. Tilskott til arbeidsreiser

Det kan ytes reisetilskott i stedet for sykepenger dersom et medlem midlertidig ikke kan reise på vanlig måte til og fra arbeidsstedet på grunn av sykdom eller skade. Reisetilskottet skal dekke nødvendige ekstra transportutgifter.

Reisetilskott ytes tidligst fra og med 17. dag etter at arbeidsuførheten oppstod.

Reisetilskottet begrenses til det beløp medlemmet ville ha fått utbetalt i sykepenger for samme tidsrom.

II. Arbeidstakere

§ 8-15. Rett til sykepenger og feriepenger som arbeidstaker

En arbeidstaker (§ 1-8) har rett til sykepenger og feriepenger etter bestemmelsene i §§ 8-15 til 8-33.

Retten til sykepenger etter dette kapitlet faller bort når arbeidsforholdet midlertidig avbrytes i mer enn 14 dager, se likevel § 8-47. Som avbrudd regnes også permisjon. Arbeidsforholdet regnes ikke som avbrutt ved opphold i arbeidet på mer enn 14 dager, dersom arbeidstakeren har en fast turnusordning eller lignende.

§ 8-16. Sykepengenes størrelse (kompensasjonsnivå)

Til arbeidstakere ytes det sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Se §§ 8-10, 8-28 og 8-30.

Det ytes feriepenger av sykepenger fra trygden etter bestemmelsene i § 8-33.

§ 8-17. Sykepenger fra trygden

Trygden yter sykepenger

- a. etter utløpet av arbeidsgiverperioden, se § 8-19,
- b. når arbeidstakeren har rett til sykepenger i de første 16 kalenderdagene av sykefraværet, men arbeidsgiveren ikke er forpliktet til å yte sykepenger etter § 8-18,
- c. under streik eller lockout, etter bestemmelsene i § 8-31,
- d. under nødvendig kontrollundersøkelse som krever minst 24 timers fravær, se § 8-4 andre ledd bokstav e,
- e. når arbeidstakeren er donor, se § 8-4 andre ledd bokstav i.

Det ytes ikke sykepenger fra trygden under lovbestemt ferie etter lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie § 5 og permisjon, se også § 8-3 tredje ledd.

§ 8-18. Sykepenger fra arbeidsgiveren

For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.

Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren innen to uker, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å sende legeerklæringen.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.

Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuførheten oppstod.

§ 8-19. Beregning av arbeidsgiverperiode

Arbeidsgiveren skal betale sykepenger i et tidsrom på opptil 16 kalenderdager (arbeidsgiverperioden).

Arbeidsgiverperioden regnes fra og med første hele fraværsdag som skyldes arbeidsuførhet (sykefraværsdag), og som arbeidsgiveren plikter å betale sykepenger for, se § 8-18. Dersom arbeidstakeren er delvis sykmeldt av lege, regnes likevel arbeidsgiverperioden fra den første fraværsdag arbeidstakeren var delvis sykmeldt.

Når det er gått mindre enn 16 kalenderdager siden forrige sykefravær, skal et nytt sykefravær regnes med i samme arbeidsgiverperiode.

Når arbeidsgiveren har utbetalt sykepenger i en full arbeidsgiverperiode, skal det ikke inntre noen ny arbeidsgiverperiode ved sykdom som inntreffer innen 16 dager etter at vedkommende arbeidstaker har gjenopptatt arbeidet.

§ 8-20. Risiko for særlig stort sykefravær eller svangerskapsrelatert sykefravær

Dersom en arbeidstaker har langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for særlig stort sykefravær, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepenger i arbeidsgiverperioden. Det samme gjelder for en arbeidstaker som har en sykdom som medfører risiko for gjentatte sykefravær i en begrenset periode. Blir søknaden innvilget, får avgjørelsen virkning fra den dag Arbeids- og velferdsetaten mottok søknaden.

Dersom en arbeidstaker er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepengen i arbeidsgiverperioden.

Arbeidsgiveren utbetaler sykepengene i arbeidsgiverperioden og får refusjon fra trygden.

§ 8-21. Forsikring mot ansvar for sykepengen i arbeidsgiverperioden

En arbeidsgiver kan forsikre seg mot ansvar for sykepengen i arbeidsgiverperioden når de samlede lønnsutbetalingene i det foregående året ikke overstiger 40 ganger grunnbeløpet.

Forsikringen skal omfatte alle ansatte.

Arbeidsgiveren utbetaler sykepengene i arbeidsgiverperioden og får refusjon fra trygden.

Forsikringen dekker arbeidsgiverens utgifter til sykepengen med feriepengen ved fravær utover tre kalenderdager i hvert tilfelle. Det er et vilkår for refusjon at fraværet i refusjonsperioden er dokumentert med legeerklæring.

Departementet gir forskrifter om forsikringsordningen, herunder hvor stor premien skal være, og hvordan den skal betales, se § 23-6.

Forskrifter

Forskrift om forsikring mot ansvar for sykepengen i arbeidsgiverperioden for små bedrifter

§ 8-22. Trygdens ansvar når arbeidsgiveren ikke betaler

Dersom en arbeidsgiver ikke betaler sykepengen som han er forpliktet til å yte i arbeidsgiverperioden, skal trygden utbetale sykepengene. Beløpet som er utbetalt, skal trygden kreve tilbake fra arbeidsgiveren.

Beløpet, med renter, kan inndrives av Innkrevingssentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav etter bestemmelsene i bidragsinnkrevingsloven. Vedtak om tilbakekreving er tvangsgrunnlag for utlegg.

Bestemmelser om anke over sykepengen i arbeidsgiverperioden finnes i § 21-13.

§ 8-23. Egenmelding

Med egenmelding menes det at arbeidstakeren melder fra til arbeidsgiveren om arbeidsuførhet på grunn av sykdom eller skade uten å legge fram legeerklæring.

En arbeidstaker har rett til sykepenger i arbeidsgiverperioden på grunnlag av skriftlig eller muntlig egenmelding etter bestemmelsene i §§ 8-24 til 8-27.

§ 8-24. Rett til å nytte egenmelding

For å få rett til å nytte egenmelding må arbeidstakeren ha arbeidet hos arbeidsgiveren i minst to måneder. Ved gjenansettelse innen to uker regnes tidligere arbeidsforhold med.

Dersom et arbeidsforhold blir avbrutt i mer enn to uker, kan egenmelding først nyttes etter at arbeidstakeren igjen har vært i arbeid i to måneder.

Egenmelding kan likevel nyttes når vedkommende har vært i arbeid i fire uker etter avbruddet, dersom avbruddet skyldtes

- a. bedriftspermittering
- b. permisjon etter arbeidsmiljøloven §§ 12-2, 12-3, 12-4, 12-5, 12-9 og 12-10.
- c. permisjon etter skipsarbeidsloven §§ 7-2 til 7-5, 7-8 og 7-9, eller
- d. militærtjeneste.

Egenmelding kan nyttes for opptil tre kalenderdager om gangen. Innenfor arbeidsgiverperioden kan arbeidsgiveren likevel gi rett til å bruke egenmelding utover tre kalenderdager. Arbeidsgiveren har plikt til å drøfte med de tillitsvalgte om det skal gis utvidet rett til å bruke egenmelding.

Fravær fra en arbeidsøkt som strekker seg over et døgnskille, skal regnes som en egenmeldingsdag. Ved nytt sykefravær innen 16 kalenderdager regnes tidligere fraværsdager uten legeerklæring med.

Varer arbeidsuførheten utover de kalenderdagene egenmelding er nyttet, se fjerde ledd første og andre punktum, kan arbeidsgiveren kreve legeerklæring. Dersom arbeidstakeren ikke legger fram legeerklæring, faller retten til sykepenger bort for egenmeldingsperioden. Dette gjelder likevel ikke hvis arbeidstakeren har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

§ 8-25. Unntak fra retten til å nytte egenmelding

En arbeidsgiver kan etter skriftlig melding nekte arbeidstakere retten til å få sykepenger på grunnlag av egenmelding dersom turnusordninger, reiserute eller lignende medfører at det ikke er mulig for arbeidstakerne å møte på arbeid umiddelbart etter et sykefravær.

§ 8-26. Egenerklæring

Arbeidsgiveren kan kreve at arbeidstakeren skriftlig bekrefter en muntlig egenmelding etter at han eller hun har gjenopptatt arbeidet. Dersom en slik erklæring ikke blir lagt fram, kan arbeidsgiveren bestemme at retten til sykepenger skal falle bort.

§ 8-27. Tap av retten til å nytte egenmelding

En arbeidsgiver kan bestemme at en arbeidstaker skal tape retten til å få sykepenger på grunnlag av egenmelding

- a. dersom arbeidstakeren i løpet av 12 måneder har hatt minst fire fravær uten å legge fram legeerklæring,
- b. dersom arbeidsgiveren har rimelig grunn til å anta at fraværet ikke skyldes sykdom.

Før arbeidsgiveren treffer sin beslutning, skal arbeidstakeren gis høve til å uttale seg. En beslutning om å ta fra en arbeidstaker retten til å nytte egenmelding skal vurderes på nytt etter seks måneder.

Dersom det foreligger begrunnet mistanke om at egenmelding nyttes som aksjonsform i en arbeidskonflikt, kan arbeidsgiveren kreve legeerklæring fra første fraværsdag så lenge aksjonen varer.

§ 8-28. Sykepengegrunnlaget i arbeidsgiverperioden

Sykepengegrunnlaget som nevnt i § 8-10 fastsettes i arbeidsgiverperioden etter en beregnet aktuell månedsinntekt, se § 8-29.

Den aktuelle månedsinntekten skal beregnes etter den gjennomsnittlige arbeidsinntekten som arbeidstakeren har hatt i arbeidsforholdet og som rapporteres til a-ordningen etter reglene i a-opplysningsloven i en nærmere bestemt periode før

han eller hun ble arbeidsufør (beregningsperioden).

Beregningsperioden fastsettes slik:

- a. De tre siste kalendermånedene før arbeidstakeren ble arbeidsufør legges til grunn.
- b. I et arbeidsforhold som har vart så kort tid at det ikke er rapportert inntekt til a-ordningen for tre hele kalender måneder, skal dette kortere tidsrommet legges til grunn.
- c. I et arbeidsforhold der arbeidstakeren har fått varig lønnsendring i løpet av eller etter beregningsperioden, men før arbeidsuførhetstidspunktet, skal tidsrommet etter lønnsendringen legges til grunn.

Lovlig fravær uten lønn skal holdes utenfor beregningsperioden. Dersom arbeidstakeren har hatt lovlig fravær i beregningsperioden, skal det fastsettes en inntekt i fraværperioden som tilsvarer den inntekten arbeidstakeren ville ha hatt dersom han eller hun ikke hadde vært borte fra arbeidet.

Dersom rapporteringen til a-ordningen er mangelfull eller uriktig, fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den inntekten arbeidsgiver skulle ha rapportert til a-ordningen i beregningsperioden.

For timelønnede arbeidstakere med skiftende arbeidsperioder omgjøres den aktuelle månedsinntekten til et sykepengegrunnlag per dag i arbeidsgiverperioden ved at inntekten fordeles på antall faktiske arbeidsdager i beregningsperioden.

§ 8-29. Inntekter som inngår i beregning av den aktuelle månedsinntekten

Ved vurdering av hvilke inntekter som inngår i den aktuelle månedsinntekten, skal det tas utgangspunkt i arbeidsinntekt som rapporteres til a-ordningen etter reglene i a-opplysningsloven.

Lønnsinntekt og andre godtgjørelser som er resultat av arbeidstakerens egen arbeidsinnsats tas med når den aktuelle månedsinntekten skal beregnes. Tillegg for ubekvem arbeidstid og ulempetillegg for spesielle arbeidsforhold regnes med. Det samme gjelder godtgjørelse for 1. og 17. mai og bevegelige helligdager som arbeidstakeren opparbeider som et tillegg per arbeidstime.

Godtgjørelser som helt eller delvis skal dekke utgifter i forbindelse med utførelsen av arbeidet, tas ikke med. Dette gjelder blant annet diettgodtgjørelse, bilgodtgjørelse, verktøygodtgjørelse og smussgodtgjørelse. Overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som nyttes ved forskottstrekk av skatt.

Lønn for overtid tas ikke med. Overtidslønn skal likevel tas med når overtiden er pålagt i arbeidsavtalen som fast overtid og dette ikke er i strid med lovbestemmelser om arbeidstid.

Feriepenger tas ikke med. Naturalytelser tas ikke med dersom arbeidstakeren også mottar ytelsene under sykefravær. Fra det tidspunkt arbeidstakeren ikke lenger mottar ytelsene, tas de med ved beregningen med den verdi som nyttes ved forskottstrekk av skatt.

§ 8-30. Sykepengegrunnlaget når trygden yter sykepenger

Når trygden yter sykepenger, fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den aktuelle månedsinntekten (§§ 8-28 og 8-29), som omregnes til årsinntekt.

Dersom omregnet årsinntekt etter første ledd avviker mer enn 25 prosent fra rapportert inntekt (se § 8-29) til a-ordningen etter reglene i a-opplysningsloven de siste tolv kalendermånedene før arbeidsuførheten inntraff, skal sykepengegrunnlaget fastsettes ved skjønn ut fra den årsinntekten som kan godtgjøres på det tidspunktet arbeidsuførheten inntraff. I sammenligningsgrunnlaget medregnes også sykepenger etter kapittel 8, omsorgspenger, pleiepenger og opplæringspenger etter kapittel 9 og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14, når rett til stønad er opptjent som arbeidstaker eller frilanser. Feriepenger regnes også med.

Dersom rapporteringen til a-ordningen er mangelfull eller uriktig, skal sykepengegrunnlaget fastsettes ved skjønn ut fra den årsinntekten som kan godtgjøres på det tidspunkt arbeidsuførheten inntraff.

For en arbeidstaker som blir arbeidsufør i et tidsbegrenset arbeidsforhold på under seks måneder, fastsettes sykepengegrunnlaget etter første ledd, selv om dette sykepengegrunnlaget avviker mer enn 25 prosent fra sykepengegrunnlaget etter andre ledd. Dette gjelder bare for det tidsrommet arbeidsforholdet skulle ha vart. Deretter kan det ytes sykepenger etter andre ledd dersom medlemmet kan dokumentere inntektstap.

§ 8-31. Sykepenger under streik og lockout

Til en arbeidstaker som er erklært arbeidsufør av lege før en arbeidsstans på grunn av streik eller lockout, ytes det sykepenger fra trygden under arbeidsstansen. Arbeidsgiverens plikt til å yte sykepenger opphører under arbeidsstansen, men gjenoppstår når arbeidsstansen er slutt. Når arbeidsgiverperioden blir beregnet, ses det bort fra det tidsrommet trygden har ytt sykepenger.

For arbeidsuførhet som oppstår etter at en arbeidsstans er satt i verk på grunn av streik eller lockout, ytes det ikke sykepenger så lenge arbeidsstansen varer.

Når arbeidsstansen er over, ytes det sykepenger fra og med den dag arbeidstakeren kunne ha gjenopptatt arbeidet dersom han eller hun hadde vært arbeidsfør. Arbeidsforholdets varighet før arbeidsstansen regnes med ved anvendelsen av bestemmelsene i §§ 8-2 og 8-18 om opptjeningstid. Sykepenger ytes etter sykepengegrunnlaget før arbeidsstansen. Arbeidsgiveren plikter å yte sykepenger etter §§ 8-18 og 8-19. Deretter yter trygden sykepenger, se § 8-17.

§ 8-32. Sykepenger under gå-sakte-aksjon

Til en arbeidstaker som er arbeidsufør under en tariffmessig hjemlet arbeidstemponedsettelse (gå-sakte-aksjon), ytes det sykepenger ut fra arbeidsinntekten under aksjonen. Sykepengegrunnlaget før aksjonen startet legges likevel til grunn dersom vedkommende har vært arbeidsufør i minst 14 dager før aksjonen startet.

Når aksjonen er slutt, ytes det sykepenger etter sykepengegrunnlaget før aksjonen startet.

§ 8-33. Feriepenger

Trygden yter feriepenger av sykepenger som trygden har utbetalt til en arbeidstaker etter § 8-17. Feriepenger ytes bare for de første 48 sykepengedagene i opptjeningsåret, se ferieloven § 10 nr. 4.

I tillegg til feriepenger etter første ledd yter trygden feriepenger av sykepenger som arbeidsgiveren utbetaler til en arbeidstaker og får refundert etter § 8-20.

Feriepengene utgjør 10,2 prosent av de sykepengene som gir rett til feriepenger. For arbeidstakere som har fylt 59 år i opptjeningsåret, forhøyes prosentsatsen til 12,5.

III. Selvstendig næringsdrivende

§ 8-34. Sykepengedekning m.m.

Til en selvstendig næringsdrivende ytes det sykepenger med 80 prosent av sykepengegrunnlaget, se §§ 8-10 og 8-35.

Det ytes ikke sykepenger for de første 16 kalenderdagene regnet fra og med den dag arbeidsuførheten oppstod (ventetid). Ved ny arbeidsuførhet innen 16 kalenderdager etter at trygden har ytt sykepenger, regnes det ikke ny ventetid.

En selvstendig næringsdrivende blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet melding om arbeidsuførhet ble gitt til Arbeids- og velferdsetaten, eller fra det tidspunktet vedkommende søkte lege. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom vedkommende har vært forhindret fra å gi melding til Arbeids- og velferdsetaten eller å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

Sykepenger ytes tidligst fra det tidspunktet vedkommende søkte lege, se § 8-7 første og andre ledd.

§ 8-35. Sykepengegrunnlag

Sykepengegrunnlaget som nevnt i § 8-10 fastsettes etter bestemmelsene i paragrafen her.

Sykepengegrunnlaget skal svare til den pensjonsgivende årsinntekten som beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av den pensjonsgivende årsinntekten som er fastsatt for de tre siste årene. Den pensjonsgivende årsinntekten for det enkelte året skal reguleres i samsvar med grunnbeløpet på sykmeldingstidspunktet. Ved beregningen skal det for det enkelte året bare tas med en tredel av inntekten mellom seks og tolv ganger grunnbeløpet. Inntekt over tolv ganger grunnbeløpet tas ikke med.

Dersom medlemmets arbeidssituasjon eller virksomhet er varig endret, og denne endringen medfører at den pensjonsgivende årsinntekten avviker mer enn 25 prosent fra den inntekten som er beregnet etter andre ledd, fastsettes sykepengegrunnlaget ved skjønn ut fra den pensjonsgivende årsinntekten som kan godtgjøres på sykmeldingstidspunktet. Det gjelder også for et medlem som har blitt yrkesaktiv i løpet av de siste tre årene.

§ 8-36. Forsikring for tillegg til sykepenger

En selvstendig næringsdrivende kan mot særskilt premie tegne forsikring som kan omfatte

- a. sykepenger med 80 prosent av sykepengegrunnlaget fra første sykedag
- b. sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget fra 17. sykedag, eller
- c. sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget fra første sykedag.

Medlemmet har ikke rett til sykepenger etter forsikringen når det gjelder arbeidsuførhet som oppstår i de første fire ukene (opptjeningstid), regnet fra den dag Arbeids- og velferdsetaten mottok søknaden om forsikring. Vilkåret om

opptjeningstid gjelder ikke dersom søknaden om forsikring blir satt fram innen 16 kalenderdager etter at vedkommende var sykepengedekket som arbeidstaker, som frilanser med forsikring etter § 8-39 eller som arbeidsløs etter § 8-49.

Sykepenger fra forsikringen ytes etter de samme bestemmelsene som ordinære sykepenger til selvstendig næringsdrivende, se §§ 8-34 og 8-35. Dette gjelder også når medlemmet har kombinerte inntekter som nevnt i §§ 8-40 til 8-43.

Spesielle yrkesgrupper kan tegne kollektiv forsikring etter denne paragrafen.

Departementet gir forskrifter om forsikringsordningen, herunder hvor stor premien skal være, og hvordan den skal betales, se § 23-6.

Forskrifter

Forskrift om forsikring for tillegg til sykepenger for selvstendig næringsdrivende

§ 8-37. Opphør av forsikring for tillegg til sykepenger

Forsikringen opphører

- a. ved utgangen av det halvår da Arbeids- og velferdsetaten mottok oppsigelse,
- b. ved utgangen av det halvår som det er betalt premie for, hvis premien for neste halvår ikke blir betalt innen to uker etter skriftlig varsel,
- c. fra den dag den selvstendige næringsvirksomheten opphører,
- d. fra den dag retten til sykepenger faller bort etter § 8-12.

Et medlem kan ikke si opp forsikringen for en periode da vedkommende er sykmeldt. I en slik periode kan skyldig premie motregnes i vedkommendes krav på sykepenger.

Når forsikringen opphører, skal medlemmet ha tilbakebetalt premie som er innbetalt for hele kalenderuker etter det tidspunktet da forsikringen opphørte.

Når forsikringen opphører, kan medlemmet ikke tegne forsikring på nytt før neste termin for premieinnbetaling, dvs. 1. januar eller 1. juli.

IV. Frilansere

§ 8-38. Sykepengedekning og sykepengegrunnlag

Til en frilanser (§ 1-9) ytes det sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Det er et vilkår at frilanseren jevnlig har inntekt av oppdrag utenfor tjeneste.

Det ytes ikke sykepenger for de første 16 kalenderdagene regnet fra og med den dag arbeidsuførheten oppstod (ventetid). Ved ny arbeidsuførhet innen 16 kalenderdager etter at trygden har ytt sykepenger, regnes det ikke ny ventetid.

En frilanser blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet melding om arbeidsuførhet ble gitt til Arbeids- og velferdsetaten, eller fra det tidspunktet vedkommende søkte lege. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom vedkommende har vært forhindret fra å gi melding til Arbeids- og velferdsetaten eller å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

Sykepenger ytes tidligst fra det tidspunktet vedkommende søkte lege, se § 8-7 første og andre ledd.

Sykepengegrunnlaget for frilansere fastsettes etter reglene i § 8-28 første, andre og tredje ledd bokstav a og b, § 8-29 og § 8-30 første til tredje ledd.

§ 8-39. Forsikring for tilleggssykepenger

En frilanser kan mot særskilt premie tegne forsikring for tilleggssykepenger for de første 16 kalenderdagene. Dette gjelder likevel ikke en frilanser som har rett til å tegne forsikring for tilleggssykepenger som selvstendig næringsdrivende ifølge § 8-36.

Medlemmet har ikke rett til sykepenger etter forsikringen når det gjelder arbeidsuførhet som oppstår i de første fire ukene (opptjeningstid), regnet fra den dag Arbeids- og velferdsetaten mottok søknaden om forsikring. Vilkåret om opptjeningstid gjelder ikke dersom søknaden om forsikring blir satt fram innen 16 kalenderdager etter at vedkommende var sykepengedekket som arbeidstaker, som næringsdrivende med forsikring etter § 8-36 første ledd bokstav c eller som arbeidsløs etter § 8-49.

Forsikringen omfatter sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget fra første sykedag.

Sykepengene fra forsikringen ytes på grunnlag av den inntekten som medlemmet har hatt som frilanser, fastsatt etter § 8-38 femte ledd.

Bestemmelsene om opphør i § 8-37 gjelder tilsvarende for forsikring etter paragrafen her.

Departementet gir forskrifter om forsikringsordningen, herunder hvor stor premien skal være, og hvordan den skal betales, se § 23-6.

Forskrifter

Forskrift om forsikring for tillegg til sykepenger for frilansere

V. Medlemmer med kombinerte inntekter

§ 8-40. Arbeidstaker og frilanser

Til et medlem som på sykmeldingstidspunktet har inntekt både som arbeidstaker og som frilanser, ytes det sykepenger etter bestemmelsene for arbeidstakere, se §§ 8-15 til 8-33.

§ 8-41. Arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende

Til et medlem som på sykmeldingstidspunktet har inntekt både som arbeidstaker og som selvstendig næringsdrivende, ytes det sykepenger etter bestemmelsene for arbeidstakere. Se §§ 8-15 til 8-33.

Sykepengegrunnlaget fastsettes på årsbasis etter følgende alternativer:

- a. Sykepengegrunnlaget fastsettes ut fra den aktuelle månedsinntekten, se §§ 8-28 til 8-30.
- b. Sykepengegrunnlaget fastsettes ut fra den pensjonsgivende årsinntekten, se § 8-35.

For differansen mellom inntekt etter alternativ b) og inntekt etter alternativ a) gjelder bestemmelsene for selvstendig næringsdrivende, se § 8-34.

§ 8-42. Selvstendig næringsdrivende og frilanser

Til et medlem som på sykmeldingstidspunktet har inntekt både som selvstendig næringsdrivende og som frilanser, ytes det sykepenger etter bestemmelsene for et medlem som har inntekt både som arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende, se § 8-41.

§ 8-43. Arbeidstaker, selvstendig næringsdrivende og frilanser

Til et medlem som på sykmeldingstidspunktet har inntekt både som arbeidstaker, som selvstendig næringsdrivende og som frilanser, ytes det sykepenger etter bestemmelsene for arbeidstakere. Se §§ 8-15 til 8-33.

Sykepengegrunnlaget fastsettes etter de bestemmelsene som gjelder for et medlem som har inntekt både som arbeidstaker og som selvstendig næringsdrivende, se § 8-41. Inntekt som arbeidstaker og frilanser fastsettes ut fra den aktuelle

månedsinntekten etter § 8-41 andre ledd bokstav a. Inntekt som selvstendig næringsdrivende fastsettes ut fra den pensjonsgivende årsinntekten etter § 8-41 andre ledd bokstav b.

VI. Særskilte grupper

§ 8-44. Arbeidstaker på skip

Til et medlem som er ansatt på et norsk skip i utenriksfart, ytes det sykepenger etter bestemmelsene om sykepenger til arbeidstakere i §§ 8-15 til 8-33, og etter følgende særbestemmelser:

- a. Det kan ytes sykepenger til et medlem som er arbeidsufør som arbeidstaker på skip, selv om vedkommende ikke ellers er arbeidsufør.
- b. Bestemmelsen om opptjeningstid for rett til sykepenger i § 8-2 gjelder ikke.

§ 8-45. Fiskere

En fisker som er tatt opp på blad B i fiskermanntallet i medhold av lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 4, har rett til sykepenger uten hensyn til bestemmelsene i § 8-2 om opptjeningstid.

§ 8-46. Vernepliktige

Et medlem som har utført militærtjeneste, har rett til sykepenger ved arbeidsuførhet uten hensyn til vilkårene i §§ 8-2 og 8-3 dersom arbeidsuførheten oppstår under tjenesten.

Sykepenger ytes etter de samme bestemmelsene som for arbeidstakere, men med følgende særbestemmelser:

- a. Sykepenger ytes fra og med dagen etter dimittering.
- b. Sykepengegrunnlaget fastsettes etter arbeids- og inntektsforholdene før vedkommende begynte i tjenesten. Dersom tjenesten har vart eller var ment å vare mer enn 28 dager, skal sykepengegrunnlaget minst svare til en årsinntekt på to ganger grunnbeløpet.

§ 8-47. Yrkesaktive medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid

Denne paragrafen gjelder for yrkesaktive medlemmer som på sykmeldingstidspunktet midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid i mindre enn en måned, og som

- a. fremdeles er ute av inntektsgivende arbeid, eller
- b. er i arbeid uten å fylle vilkåret i § 8-2 om fire ukers opptjeningstid.

Likestilt med arbeid etter første ledd er tidsrom da medlemmet mottar en ytelse til livsopphold etter kapitlene 4, 8, 9 eller 14.

Likestilt med arbeid etter første ledd er også tidsrom

- a. da medlemmet utfører militærtjeneste,
- b. da en arbeidstaker på skip i utenriksfart avspaserer opparbeidet fritid,
- c. da medlemmet har lovbestemt ferie,
- d. da medlemmet har lovbestemt permisjon etter arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 dersom vedkommende har avtale om å gjenoppta arbeidet etter permisjonen.

Dersom et medlem mottar eller har mottatt sluttvederlag eller etterlønn i forbindelse med opphør av et arbeidsforhold, utvides fristen i første ledd til seks måneder. Ved utdanningspermisjon fra et arbeidsforhold i opptil ett år utvides fristen i første ledd til tolv måneder dersom utdanningen må avbrytes på grunn av sykdom.

Det er et vilkår for rett til sykepenger etter denne paragrafen at medlemmet kan godtgjøre inntektstap og har et sykepengegrunnlag som minst svarer til grunnbeløpet.

Sykepengene ytes fra 15. dag etter sykmeldingstidspunktet. Sykepengene utgjør 65 prosent av sykepengegrunnlaget. For personer som fyller vilkårene i første ledd bokstav b, utgjør sykepengene likevel 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Grunnlaget fastsettes etter den pensjonsgivende årsinntekten på samme måte som for selvstendig næringsdrivende, se § 8-35.

Medlemmet blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søkte lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

Denne paragrafen gjelder ikke for medlemmer som har rett til sykepenger etter andre bestemmelser i dette kapitlet.

VII. Medlemmer som har rett til andre ytelser fra folketrygden m.m.

§ 8-48. Forholdet mellom sykepenger og andre folketrygdytelser

Bestemmelser om forholdet mellom sykepenger på den ene siden og dagpenger under arbeidsløshet, uføretrygd, alderspensjon og avtalefestet pensjon på den andre siden står i §§ 8-49 til 8-52.

Et medlem som samtidig fyller vilkårene for sykepenger og for arbeidsavklaringspenger, skal først benytte retten til sykepenger fullt ut. Dersom sykepengegrunnlaget er mindre enn to ganger grunnbeløpet, kan medlemmet likevel velge ytelse.

§ 8-49. Medlemmer med dagpenger under arbeidsløshet eller ventelønn m.m.

Til et medlem som mottar dagpenger under arbeidsløshet, ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her fra og med den dag medlemmet blir arbeidsufør. Det samme gjelder for et medlem som blir arbeidsufør i et tidsrom da han eller hun mottar ventelønn etter tjenestemannsloven § 13 nr. 6 eller vartpenger etter lov om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd.

Til et medlem som er oppsagt og mottar etterlønn uten arbeidsplikt og som har påfølgende rett til vartpenger etter lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, ventelønn etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m., eller etter en særlov med tilsvarende ordning, kan det ved arbeidsuførhet ytes sykepenger fra det tidspunkt vartpengene eller ventelønnen var forutsatt å komme til utbetaling.

Sykepengegrunnlaget fastsettes lik dagpengene pr. uke, ventelønnen eller vartpengene. Til et medlem som er permittert, ytes det sykepenger etter sykepengegrunnlaget før permittering ble iverksatt fra den dagen arbeidet etter avtale skulle vært gjenopptatt. Dersom et medlem har mottatt dagpenger eller sykepenger på grunnlag av dagpenger etter denne paragrafen i mer enn åtte uker i et kalenderår, ytes det et ferietillegg på 9,5 prosent til sykepengene.

Til et medlem som har deltidsarbeid og mottar dagpenger for samme tidsrom, ytes det sykepenger for både arbeidsinntekten og dagpengene.

Et medlem som er arbeidsløs, blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søker lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom vedkommende har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.

§ 8-50. Medlemmer med uføretrygd

Til et medlem som mottar uføretrygd, ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her ut fra den arbeidsinntekt som medlemmet har i tillegg til uføretrygden.

§ 8-51. Medlem mellom 62 og 70 år

Til et medlem mellom 62 og 70 år ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her uavhengig av om det er tatt ut alderspensjon.

Til et medlem mellom 67 og 70 år ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her dersom inntektsgrunnlaget overstiger to ganger grunnbeløpet.

Sykepenger fra trygden ytes i opptil 60 sykepengedager til medlem mellom 67 og 70 år.

§ 8-52. Medlemmer med avtalefestet pensjon

Det ytes ikke sykepenger til et medlem som mottar ugradert avtalefestet pensjon. Til et medlem som mottar avtalefestet pensjon som det gis statstilskott til etter AFP-tilskottsloven eller avtalefestet pensjon etter lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse kapittel 2 eller tilsvarende ordning, ytes det likevel sykepenger etter reglene i § 8-51. Det samme gjelder et medlem over 65 år som arbeider i privat sektor og som har avtalefestet pensjon fra kommunal pensjonsordning beregnet som tjenestepensjon.

Til et medlem som mottar avtalefestet pensjon som er gradert ut fra arbeidsinntekt eller reduksjon i arbeidstid, ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her. Når trygden yter sykepenger, fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til den graderte pensjonen.

VIII. Opphold i institusjon**§ 8-53. Sykepenger under opphold i helseinstitusjon o.l.**

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder for medlemmer som er innlagt i en godkjent helseinstitusjon og får fri forpleining av det offentlige.

Bestemmelsene gjelder ikke for medlemmer som forsørger ektefelle eller barn som selv er medlemmer i trygden.

Sykepengene ytes uten reduksjon for innleggelsesmånedene og de tre påfølgende månedene. Deretter blir sykepengene redusert med 50 prosent. Sykepengene skal likevel ikke være lavere enn tilsvarende et sykepengegrunnlag på 50 prosent av grunnbeløpet.

Dersom medlemmet etter innleggelsen fortsatt har faste og nødvendige utgifter til bolig o.a., kan det bestemmes at sykepengene ikke skal reduseres, eller at de skal reduseres mindre.

Når institusjonsoppholdet er slutt, ytes det sykepenger etter lovens vanlige bestemmelser fra og med dagen etter utskrivingsdagen. Kommer medlemmet innen tre måneder på nytt i institusjon, ytes det reduserte sykepenger etter denne paragrafen fra og med innleggelsesdagen.

§ 8-54. Opphold i fengsel

Et medlem som sitter i varetekt, soner straff eller utholder særreaksjon i en av kriminalomsorgens anstalter eller tilsvarende anstalt i utlandet, har ikke rett til sykepenger. Det samme gjelder dersom medlemmets formue er satt under forvaltning etter straffeprosessloven § 220.

Det ytes likevel sykepenger etter bestemmelsene i dette kapitlet hvis vedkommende arbeider for en arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffgjennomføringsloven § 20. Sykepengene reduseres etter bestemmelsene i § 8-53 i loven her. Bestemmelsene om arbeidsgiverperioden i §§ 8-18 og 8-19 gjelder ikke.

Dersom medlemmet er arbeidsufør ved løslatelsen eller når forvaltningen heves, skal arbeids- og inntektsforholdene på innsettelsestidspunktet eller tidspunktet forvaltningen ble besluttet legges til grunn. Dette gjelder likevel ikke dersom vedkommende under fengselsoppholdet har hatt arbeids- og inntektsforhold som gir et bedre resultat.

IX. Yrkesskade

§ 8-55. Sykepenger ved yrkesskade

Til den som er arbeidsufør på grunn av en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det sykepenger etter følgende særbestemmelser:

- a. Vilkåret i §§ 8-2, 8-18, 8-36 og 8-39 om opptjeningstid gjelder ikke.
- b. Sykepenger ytes minst ut fra det sykepengegrunnlaget vedkommende hadde på skadetidspunktet.
- c. Ved arbeidsuførhet som skyldes yrkesskade medlemmet er påført som militærperson, ytes det også ved tilbakefall sykepenger etter bestemmelsene i

§ 8-46.

- d. Sykepenger utbetales under opphold utenfor Norge uten hensyn til bestemmelsene i § 8-9.
- e. Sykepenger fra trygden ytes i opptil 248, 250 eller 260 dager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.

NAV

LOVDATA

Nav Rettskilder er en tjeneste utviklet og forvaltet i samarbeid mellom Stiftelsen Lovdata og Nav — ©2021.

[Cookies og personvern](#), (åpnes i nytt vindu).